

X

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	15.5.2008
Tekijä	Laura Heinonen	Matrikelinumero	
		Sivumäärä	104
Otsikko	Sisäpiiritiedon väärinkäytösepäilyyn liittyvä tutkintaprosessi		
Ohjaajat	Professori Kari Lukka ja KTM Antti Pitkänen		

Tiivistelmä

Arvopaperimarkkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, että markkinoilla toimivat sijoittajat voivat luottaa markkinoihin ja markkinoilla operoiviin julkisesti noteerattuihin yhtiöihin. Sijoittajien luottamus markkinoiden toimintaa kohtaan liittyy pitkälti siihen, että he luottavat kaikilla markkinaosapuolilla olevan tasapuoliset mahdollisuudet tehdä sijoituspäätöksiä samaa julkista informaatiota käyttäen. Epävarmuutta arvopaperimarkkinoiden luotettavuuteen ovat viime aikoina lisänneet erilaiset markkinoilla ilmitulleet väärinkäytöstapaukset, esimerkiksi epäilyt mahdollisista sisäpiiritiedon väärinkäytöksistä ovat vaikuttaneet sijoittajien luottamukseen.

Tämän pro gradu -tutkielman tavoitteena on selvittää, miten informaatioasymmetriasta aiheutuvia sisäpiiritiedon väärinkäytösepäilyjä valvotaan ja tutkitaan sekä kuinka tehokkaana ja toimivana tutkintaprosessia pidetään. Tämän tavoitteen osalta keskeisessä osassa on tutkintaprosessiin liittyvien mahdollisten ongelmien ja haasteiden kartoittaminen. Tutkielmassa sisäpiiritiedon väärinkäytösepäilyjen tutkintaprosessi jaetaan alkuvaiheen tutkintaan, esitutkintaan sekä syyteharkintaan ja tuomioistuinkäsittelyyn, joita jokaista käsitellään tutkielmassa erikseen.

Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tutkimusotteeltaan tutkimus edustaa toiminta-analyttistä tutkimusta, joka sisältää haastatteluiden avulla toteutetun empiirisen osuuden. Tutkielman aineisto koostuu aikaisemmasta kirjallisuudesta sekä haastatteluista. Tutkielman empiirisen aineiston keruumenetelmänä käytettiin puolistrukturoituja haastatteluja eli teemahaastatteluja. Tutkielmassa haastateltiin asiantuntijoita Rahoitustarkastuksesta, poliisin talousrikosyksiköstä, keskusrikospoliisista sekä syyttäjänvirastosta.

Tutkielman tulosten perusteella voidaan todeta, että sisäpiiritiedon väärinkäytösepäilyjen valvontaa ja tutkintaa pidetään yleisesti ottaen haasteellisena. Valvonnan osalta haasteelliseksi todettiin väärinkäytösepäilyjen vaikea havaitseminen arvopaperimarkkinoiden normaalista laillisesta kaupankäynnistä. Sisäpiiritiedon väärinkäytökset kun käytännössä näyttävät markkinoilla ulospäin normaalilta lailliselta kaupankäynniltä ja ainoastaan tiettyjen olosuhteiden vallitessa sekä tiettyjen rikoksen tunnusmerkistötekijöiden täytyessä toiminnasta tulee laitonta. Merkittävänä haasteina tutkintaprosessin osalta havaittiin olevan muun muassa riittävän ja pitävän näytön saaminen väärinkäytöksestä, väärinkäytöksen toteennäyttäminen, rikoksen tunnusmerkistötekijöiden arvionvaraisuus sekä tunnusmerkistötekijöiden täyttymisen arviointi. Toisaalta haasteena todettiin olevan myös tutkintaviranomaisten ja tuomioistuinten riittävä ammattitaito sekä tutkinnan kesto.

Asiasanat	sisäpiiritieto, sisäpiiritiedon väärinkäytös, arvopaperimarkkinarikos
Muita tietoja	